

MALTA

**QORTI ĊIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMĦALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta ta' l-14 ta' Jannar, 2004

Ċitazzjoni Numru. 686/1997/1

JP Advertising Limited

versus

Avukat Simon Galea Testaferrata u P.L. Davinia Sullivan b'dikriet ta' l-14 t'April 1997 nominati kuraturi deputati biex jirrapprezentaw lill-assenti Horst Peter Becker; u Mary Becker mart l-istess Horst Peter Becker għal kull interess li jista' jkollu

F'din il-kawża s-soċjetà attriċi qiegħda titlob il-ħlas ta' drittijiet u spejjeż għal xogħol promozzjonali li kienet għamlet għall-konvenut.

lċ-ċitazzjoni tgħid illi l-konvenut Horst Peter Becker kien qabbadha tagħmillu xogħol promozzjonali għall-ġrajja *Spimar '97 overland expedition*, li kellha ssir fl-Asja. Il-partijiet kienu daħlu f'kuntratt illi bis-saħħa tiegħu s-soċjetà attriċi tqabbdet tagħti "*public relations consultancy services*" lill-konvenut bil-prezz ta' ħames mitt lira (Lm500) fix-xahar, u l-konvenut kellu jħallas ta' ħames xhur bil-quddiem, biex hekk is-soċjetà attriċi għandha tieħu

mingħandu elfejn tmien mija u ħamsa u sebgħin lira (Lm2,875), magħduda t-taxxa fuq il-valur miżjud.

Barra minn hekk, is-soċjetà attriċi, imqabnda mill-konvenut, għamlet xogħol u spejjeż oħra li flimkien telgħu għal elfejn erba' mija u disgħa u tmenin lira u ħamsa u sebgħin ċenteżmu (Lm2,489.75). Kienet ukoll qabddet ditta legali biex tiegħu ħsieb il-parti legali tal-ġrajja, u għal dan is-servizz ħallset tliet mija u ħamsa u erbgħin lira (Lm345), magħduda t-taxxa fuq il-valur miżjud. Lill-konvenut silfitu wkoll elf u mitt lira (Lm1,100), li baqgħu ma ntraddux.

Alfred Bianco, direttur tas-soċjetà attriċi, kien ukoll għamel spejjeż ta' tliet mija u tmienja u tletin lira (Lm338) meta kien mar l-Ingilterra għal-laqqgħa mal-konvenut biex jagħmlu xogħol li kellu x'jaqsam mal-ġrajja, iżda l-konvenut baqa' ma tfaċċax.

Għalhekk il-konvenut għandu jagħti lis-soċjetà attriċi, b'kollox, sebat elef mija u sebgħa u erbgħin lira u ħamsa u sebgħin ċenteżmu (Lm7,147.75), iżda għalxejn is-soċjetà attriċi fittxet li ssejjaħ lill-konvenut biex iħallas għax il-konvenut telaq minn Malta. Għalhekk is-soċjetà attriċi fetthet din il-kawża u qiegħda titlob illi l-qorti, wara li tgħid illi l-konvenuti għandhom jagħtuha sebat elef mija u sebgħa u erbgħin lira u ħamsa u sebgħin ċenteżmu (Lm7,147.75), għar-raġunijiet miġjuba fuq, tikkundannahom iħallsuha sebat elef mija u sebgħa u erbgħin lira u ħamsa u sebgħin ċenteżmu (Lm7,147.75), flimkien ma' l-imgħax u l-ispejjeż, fosthom dawk ta' mandati kawtelatorji ta' qbid, sekwestru u inibizzjoni.

Il-kuraturi maħtura biex jidhru għall-konvenut Horst Peter Becker, li ma hux qiegħed Malta, wiegħbu illi ma jafux il-fatti u li għalhekk ma jistgħux iressqu eċċezzjonijiet.

Il-konvenuta Mary Becker, mart il-konvenut Horst Peter, resqet dawn l-eċċezzjonijiet:

1. it-talba safejn magħmula kontra tagħha għandha tiġi miċħuda għax hi ma għandha tagħti xejn lis-soċjetà attriċi;
2. hi qatt ma qabddet lis-soċjetà attriċi biex tagħtiha xi servizz;
3. hi qatt ma qabddet lis-soċjetà attriċi biex tagħmel xi spejjeż fl-interess tagħha;
4. hi qatt ma qabddet lis-soċjetà attriċi tagħmilha xi xogħlijiet;

5. hi qatt ma kienet taf illi — jekk tassew hekk ġara — żewġha kien qabbad lis-soċjetà attriċi tagħmillu xi xogħol jew xi spejjeż, għax żewġha kien iġħidilha illi kien impjegat, mhux klijent, tas-soċjetà attriċi; u

6. għalhekk, jekk żewġha dañal f'xi dejn, dan ma jolqotx il-komunjoni ta' l-akkwisti għax sar mingħajr il-kunsens tagħha u bla ma hi kienet taf.

Il-fatti li wasslu għal din il-kawża ġraw hekk:

Il-konvenut kellu l-ħsieb li jmessi spedizzjoni minn Malta għall-Asja u lura. Kien qabbad lis-soċjetà attriċi biex teħodlu ħsieb il-pubblicità għal din il-ġrajja, u fit-3 ta' Frar 1997 il-konvenut u Alfred Bianco, direttur tas-soċjetà attriċi, iffirmaw kuntratt¹ biex ifissru x'kienu d-dmirijiet tas-soċjetà attriċi u l-ħlasijiet li kellu jagħmel il-konvenut.

Għalkemm sar xogħol ta' tnejnija, din il-ġrajja qatt ma seħħet. L-añħar li semgħet is-soċjetà attriċi kien meta d-direttur tagħha kellu jitla' l-Ingilterra biex hemm jiltaqa' mal-konvenut u jagħmlu attività promozzjonali, iżda għalkem id-direttur tela' Londra u dam ġimgħa hemmhekk, il-konvenut ma deherx.

Alfred Bianco, id-direttur tas-soċjetà attriċi, xehed illi meta kien ikollu laqgħat mal-konvenut, qabel dan l-episodju ta' Londra, biex jitħaddtu dwar it-tnejniet u l-ħtiġiet għall-ġrajja li ried jagħmel il-konvenut, il-konvenuta Mary Becker, martu, ġieli kienet tkun miegħu, u kienet tkun taf x'kien qiegħed jiġri².

Mary Becker qalet illi tassew illi kienet tkun ma' żewġha waqt li dan kien jitħaddet mar-rappreżentanti tas-soċjetà attriċi³, iżda ma kinitx tkun taf sew x'kien qiegħed jiġri għax żewġha kien qalilha li hu kien impjegat mas-soċjetà attriċi⁴. Xehdet ukoll illi hi u l-konvenut l-ieħor iżżewġu f'Malta, u għalhekk bejnhom hemm il-komunjoni ta' l-akkwisti⁵.

Ma hux kontestat illi sar il-ftehim bejn is-soċjetà attriċi u l-konvenut, u lanqas ma hemm kontestazzjoni dwar il-

¹ *Fol. 7.*

² Ara x-xhieda ta' Alfred Bianco fis-seduta tat-22 ta' ġunju 1999, *fol. 60 et seqq.*

³ Ara x-xhieda ta' Mary Becker fis-seduta tas-7 t'April 2000, *fol. 84.*

⁴ *Ibid. fol. 79.*

⁵ Art. 1316(1), Kod. ~iv.

quantum tad-dejn. Ma jistax ikun kontestat, għalhekk, illi l-konvenut għandu jagħti lis-soċjetà attriċi daqs kemm din qiegħda titlob fiċ-ċitazzjoni. Il-kwistjoni hija biss jekk id-dejn jolqotx ukoll il-komunjoni ta' l-akkwisti bejn il-konvenut u martu l-konvenuta l-oħra.

Jidher illi dak kollu li għamel il-konvenut kien *messa in scena* biex b'qerq jikseb flus mingħand is-soċjetà attriċi u x'aktarx mingħand ħaddieħor ukoll. Lill-attriċi taħta x'taħseb illi kellu *sponsorship* mid-ditta *Lamborghini* ta' l-Italja li kienet sejra tipprovdi bil-vetturi għall-ispedizzjoni, iżda, meta x-xhud David Arrigo ġieħ suspett u ċempel lid-ditta biex jara dan hux minnu, sab illi *Lamborghini* qatt ma kienu semgħu bil-konvenut, u wisq anqas li kellhom xi vetturi għalih⁶: kienet biss parti mill-*messa in scena* li biha l-konvenut qarraq bis-soċjetà attriċi.

Ladarba l-għemil tal-konvenut kien reat magħmul bir-rieda⁷, għalih iġġodd dak li jgħid l-art. 1327(f) tal-Kodiċi Ċivili:

1327. Bla ħsara għad-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 1329 il-beni li jkunu parti mill-komunjoni ta' l-akkwisti jbatu biss id-djun li ġejjin:

(f) kull dejn jew indennizz dovut bħala rimedju ċivili minn xi waħda mill-partijiet fiż-żwieġ meta dak l-indennizz ma jkunx dovut bħala rimedju ċivili dwar reat li jkun sar bir-rieda.

A contrario sensu, ladarba l-qerq sar bir-rieda, mela d-dejn ma jolqotx il-beni tal-komunjoni, ħlief, skond l-art. 1329 tal-Kodiċi Ċivili, sal-valur ta' sehem il-konvenut fil-komunjoni, jekk il-beni parafernali tiegħu ma humiex biżżejjed biex jagħmlu tajjeb għad-dejn.

Ma nġiebet ebda xhieda illi l-konvenuta kienet kompliċi fil-qerq ta' żewġha, u għalhekk ma għandha ebda sehem fid-dejn, la bħala komparteciċi fil-komunjoni ta' l-akkwisti u lanqas bħala kompliċi fil-qerq.

Il-qorti għalhekk taqta' l-kawża billi tgħid illi l-konvenut Horst Peter Becker għandu jagħti sebat elef mija u sebgħa u erbgħin lira u ħamsa u sebgħin ċenteżmu (Lm7,147.75) lis-soċjetà attriċi, u għalhekk tikkundannah iħallasha sebat elef mija u sebgħa u erbgħin lira u ħamsa

⁶ Ara x-xhieda ta' David Arrigo fis-seduta ta' l-14 ta' Frar 2003, *fol.* 107 *et seqq.*

⁷ Art. 308, Kod. Krim.

Kopja Informali ta' Sentenza

u sebgħin ċenteżmu (Lm7,147.75) flimkien ma' l-imgħax u l-ispejjeż kollha mitluba fiċ-ċitazzjoni. Bla ħsara għal dak li jgħid l-art. 1329 tal-Kodiċi Ċivili, dan id-dejn ma jolqotx il-beni tal-komunjoni ta' l-akkwisti bejn il-konvenut u l-konvenuta.

L-ispejjeż tal-konvenuta Mary Becker ukoll iħallashom il-konvenut Horst Peter Becker.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----